

บทความการวิจัย

ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

พิจิตรา ปิดตาฝ่าย

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในด้านด้านการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการแก้ไข การเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ และด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 206 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ข้าราชการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์อยู่ระหว่าง 6-10 ปี

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และจำแนกอายุ ระดับการศึกษา และจำแนกประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

ภูมิหลัง

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน และความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงาน การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะในการบริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชน การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างอิสระ และดำเนินการตามแผนงานบริการสาธารณะภายใต้การกำกับดูแลหรือตรวจสอบโดยรัฐบาล และประชาคมท้องถิ่น การวางแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกระบวนการกำหนดการใช้ทรัพยากรขององค์กรโดยกำหนดกิจกรรมต่างๆ ไว้ล่วงหน้าให้บรรลุภารกิจ วัตถุประสงค์ นโยบายและเป้าหมาย โดยเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจะเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนในท้องถิ่นในอนาคต

การกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์หรือภาพในอนาคตและแปลงมาสู่การปฏิบัติ ดังนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2546 จึงได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาของตนเอง 2 ประเภท คือ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีลักษณะเป็นแผนระยะยาว แผนพัฒนาสามปีเป็นแผนพัฒนาแบบหมุนเวียนที่ต้องมีการทบทวนและจัดทำทุกปีซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย(โกวิทย์ พวงงาม.2544 : 170)

แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดแผนงาน โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทิศทางที่สอดคล้องและประสานสนับสนุนไปสู่จุดมุ่งหมายร่วมกันซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหาความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ หลักการสำคัญที่ถือเป็นหัวใจของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาและการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่การบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะหากไม่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไปเรื่อยๆเมื่อมีปัญหาหรือความต้องการอะไรเกิดขึ้นก็กำหนดแนวทางดำเนินการไปเรื่อยๆ ซึ่งนอกจากจะต้องแก้ไขปัญหาย่างซ้ำซ้อนและไม่มีที่สิ้นสุดแล้ว ยังอาจทำให้ปัญหาที่มีความรุนแรงมากขึ้นจนเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะแก้ไขได้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นโอกาสดีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้กำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของตนเองอย่างเป็นระบบ ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายใต้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในอนาคต

จากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (4) และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ 5.2 กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายใน ปี 2549 จึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ทั้งที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด การวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว โดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมมององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตามวัดผลและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงานโครงการนั้นจะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดีมีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาชน (เบญจ พรพลธรรม.2553:24-25) ดังนั้นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล เปรียบเสมือนตัวจักรสำคัญในการทำงานพัฒนาท้องถิ่น และประสานงานกับหน่วยงานราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 แล้วก็จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาในเขตพื้นที่เป็นไปอย่างประสานสอดคล้องและก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด ดังนั้น ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ว่าอยู่ใน ระดับใด ตลอดจนเพื่อเป็นการเพิ่มข้อมูลทางเอกสารด้านการปกครองท้องถิ่นให้แก่ผู้สนใจค้นคว้าศึกษา โดยการนำเสนอผลการศึกษาวิจัยที่เป็นข้อเท็จจริง เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และหาแนวทางแก้ไข เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง สมดังเจตนารมณ์ของการพัฒนาประเทศตามการปกครองแบบประชาธิปไตยต่อไป

ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงาน ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความสนใจที่จะศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ว่าอยู่ในระดับใด ตลอดจนเพื่อเป็นการเพิ่มข้อมูลทางเอกสารด้านการปกครองท้องถิ่นให้แก่ผู้สนใจค้นคว้าศึกษา โดยการนำเสนอผลการศึกษาที่เป็นข้อเท็จจริง เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และหาแนวทางแก้ไข เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง สมดังเจตนารมณ์ของการพัฒนาประเทศตามการปกครองแบบประชาธิปไตยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา (ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันย่อมมีความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน)

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 424 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา: 2558) ใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ได้จำนวน 206 คน และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ

$$\frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล การแจกแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นระยะเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2558 ถึงเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2558

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลของแบบสอบถาม ไปลงตารางโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน และรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

2. นำแบบสอบถามมาลงตารางตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ใช้การหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.2 ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับ} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

1.00 – 1.80	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจมาก
4.21 – 5.00	หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

เมื่อ	f	หมายถึง	ความถี่หรือจำนวนข้อมูล
	n	หมายถึง	จำนวนตัวอย่างหรือผู้ตอบแบบสอบถาม
	P	หมายถึง	ค่าร้อยละ(percentage)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D. = \frac{\sqrt{N\sum X^2 - (\sum X)^2}}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

Σx^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\Sigma x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อความถามกับนิยามปฏิบัติการ

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

Σs_i^2 แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ Independent Samples t-test ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม

$\bar{X}_1 - \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สามารถแบ่งสรุปเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ โดยใช้ค่าสัดส่วนร้อยละ (Percentage distribution) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการแก้ไข การเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ และด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบ ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 68.45 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 38.36 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 50.97 และมีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 65.53

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.23$, S.D.= 0.73) คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X}=4.41$, S.D.= 0.80) รองลงมา คือ ด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ ($\bar{X}=4.62$, S.D.= 0.82) ด้านการแก้ไข การเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ($\bar{X}=4.27$, S.D.= 0.74) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ($\bar{X}=3.61$, S.D.= 0.56)

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดทำแผนพัฒนา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.41$, S.D.= 0.80) ดังนี้ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่าย และรายละเอียดของงานแล้วเสนอผู้บริหาร

ท้องถิ่น ($\bar{x}=4.79$, S.D.= 0.75) รองลงมา คือ แผนพัฒนาสามปีให้จัดทำและทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือน มิถุนายนก่อนงบประมาณประจำปี ($\bar{x}=4.61$, S.D.= 0.84) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมประเด็นหลักการพัฒนาปัญหา ความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี ($\bar{x}=4.25$, S.D.= 0.52) และรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีต่อไป ($\bar{x}=4.20$, S.D.= 0.96) และผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจขยายเวลาการจัดทำแผนพัฒนาสามปีแล้วรายงาน กระทรวงมหาดไทยทราบ ($\bar{x}=4.18$, S.D.= 0.93)

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการแก้ไข การเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.27$, S.D.= 0.74) คือ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือ เปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{x}=4.72$, S.D.= 0.65) รองลงมา คือ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอผู้บริหาร ท้องถิ่น ($\bar{x}=4.69$, S.D.= 0.78) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง และประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง ($\bar{x}=4.55$, S.D.= 0.87) และรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ การแก้ไขข้อความที่ผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้องโดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และ สารสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป ($\bar{x}=3.78$, S.D.= 0.93) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเท่านั้น ที่มีหน้าที่พิจารณา ร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่เปลี่ยนแปลง ($\bar{x}=3.62$, S.D.= 0.99)

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.62$, S.D.= 0.82) ได้แก่ ใช้ แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ($\bar{x}=4.90$, S.D.= 0.70) รองลงมา คือ แผนการดำเนินงานให้จัดทำเสร็จภายในเดือนธันวาคมของปีงบประมาณ นั้นหรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตั้งงบประมาณดำเนินการ ($\bar{x}=4.87$, S.D.= 0.75) วางแนวทางเพื่อให้มีการ ปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี ($\bar{x}=4.79$, S.D.= 0.84) และผู้บริหาร ท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาที่อนุมัติแล้ว และนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x}=4.56$, S.D.= 0.89) และรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ประกาศให้ประชาชนใน ท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้ และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบ วัน ($\bar{x}=3.97$, S.D.= 0.93)

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.61$, S.D.=0.56) คือ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและ

รายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น ($\bar{X}=3.91$, S.D.= 0.91) รองลงมา คือ ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตาม และประเมินผลรายงานผลการดำเนินการ เสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น ($\bar{X}=3.75$, S.D.= 0.83) หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล ($\bar{X}=3.64$, S.D.= 0.85) ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์ ($\bar{X}=3.42$, S.D.= 0.78) และผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน ($\bar{X}=3.35$, S.D.= 0.86) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบ ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์

ผลจากการเปรียบเทียบ ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกเพศ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการแก้ไข การเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา และพบว่า แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ ด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และจำแนกอายุ ระดับการศึกษา และจำแนกประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการแก้ไข การเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

ความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติมา เหลืองปฐมชัย (2557) ที่ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการแก้ไขเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา และด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพันธิพา ศรีพล (2556) ที่ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของบุคลากรกองแผน และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของแสงดาว ต่อสู้ (2556) ที่ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง อำเภอแจ้ห่มจังหวัดลำปาง โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พยอม ชาญเพราะ (2556) ที่ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา ความเข้าใจในด้านการแก้ไขเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ความเข้าใจในด้านการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ ตามลำดับ และด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา อยู่ในระดับความเข้าใจมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ควรมีการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนในเรื่องของข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบของกระทรวงถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานต่างได้มีความรู้และความเข้าใจยิ่ง เช่น ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน และ ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน
2. ด้านการแก้ไข การเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ในรายละเอียดเกี่ยวกับ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเท่านั้น ที่มีหน้าที่พิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่เปลี่ยนแปลง และการแก้ไขข้อความที่ผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้องโดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป ยังอยู่ในส่วนที่ต้องทำความเข้าใจให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาหรือเปรียบเทียบความเข้าใจระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลในหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและแม่นยำ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลควรมีการใช้วิธีอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม
3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานแต่ละหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาวเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งผลผลิตและผลลัพธ์จากแผนงาน กิจกรรม และโครงการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการของหน่วยงานต่อไป

5. ควรมีการศึกษาถึงปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่น

6. ควรมีการศึกษาความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ของผู้นำชุมชน เพื่อให้ผู้นำชุมชนมีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น